U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **A. N.**, utajený svědek dle § 55 odst. 2 tr. řádu, zastoupené JUDr. Vladimírem Vaňkem, advokátem se sídlem Karlovo náměstí 28/559, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti,** se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, v řízení o námitce podjatosti žalobkyně,

takto:

Soudci Městského soudu v Praze JUDr. Eva Pechová, Mgr. Gabriela Bašná a Mgr. Milan Tauber **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 197/2014.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně napadla u Městského soudu v Praze doplňující rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2014, č. j. MSP-108/2013-ODSK-OTC/24, kterým žalovaný doplnil své předchozí rozhodnutí ve věci ze dne 22. 10. 2013, č. j. 108/2013-ODSK-OTC/20 o výrok II., kterým zamítl žádost o peněžitou pomoc ve výši 1.105.020 Kč s příslušenstvím dle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestné činnosti.

[2] V podání ze dne 8. 1. 2015 vznesla žalobkyně námitku podjatosti soudců Městského soudu v *Praze „předsedkyně senátu JUDr. Evy Pechové a dalších soudců Městského soudu v Praze, jejichž jména žalobkyně nezná, ale jsou uvedeni v rozvrhu práce Městského soudu v Praze*“. Podjatost dovozuje ze skutečnosti, že žalovaný je v současné situaci dle zákona č. 2/1969 Sb., ČNR o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů „ústředním orgánem státní správy pro soudy a státní zastupitelství“ a současně též stranou povinnou, tedy žalovaným dle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestné činnosti. Žalovaný dle žalobkyně spravuje justici – zejména personálně, finančně a provádí též dohledovou činnost, čímž má možnost přímo či nepřímo justici kontrolovat a ovlivňovat.

[3] Žalobkyně je přesvědčena, že žalovaný svou politikou úspor i v rezortu spravedlnosti vytváří psychický nátlak na své zaměstnance i jednotlivé soudce, aby byly jeho výdaje omezeny. Odbor odškodňování, který za žalovaného jedná, sídlí ve stejné budově jako Městský soud v Praze, pracoviště Hybernská.

[4] Soudci senátu 5 A Městského soudu v Praze JUDr. Eva Pechová, Mgr. Gabriela Bašná a Mgr. Milan Tauber se k námitce podjatosti vyjádřili v tom smyslu, že nemají žádný poměr k věci, k účastníkům ani k jejich zástupcům.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

[6] Nejvyšší správní soud předesílá, že ačkoliv žalobkyně konkrétně neoznačila jednotlivé soudce, vůči nimž námitku podjatosti vznáší, kromě předsedkyně senátu JUDr. Evy Pechové, z dikce jejího podání je zřejmé, že se jedná o soudce senátu 5 A, kteří mají rozhodovat v její věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl ve vztahu k soudcům JUDr. Evě Pechové, Mgr. Gabriele Bašné a Mgr. Milanu Tauberovi.

[7] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. „[*ú*]*častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*“

[8] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, k účastníkům nebo k jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat šíře, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), tj. v podmínkách projednávané věci žalobci, nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[9] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. „[*s*]*oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“

[10] Veřejná moc ve státě je rozdělena na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní. Tyto složky jsou na sobě nezávislé a vztahy mezi nimi jsou upraveny zákony. Neznamená to však, že by jedna složka moci byla způsobilá zasahovat do vlastního výkonu funkcí složky jiné. Nezávislost jednotlivých složek veřejné moci je garantována Ústavou České republiky.

[11] Žalované Ministerstvo spravedlnosti představuje součást moci výkonné a jako takové také rozhodlo v nynějším případě o nároku žalobkyně. Kontrolou správních aktů vydávaných orgány moci výkonné je pověřena moc soudní, a to prostřednictvím správního soudnictví.

[12] Ačkoliv Ministerstvo spravedlnosti má organizační roli týkající se správy soudnictví, do samotného rozhodování jednotlivých soudců a soudů nemůže žádným způsobem zasahovat. Nezávislost soudců je garantována mnohými instituty, jako jsou například nemožnost přeložení či odvolání soudce proti jeho vůli, neslučitelnost funkce soudce s jinými funkcemi, jmenování do funkce bez časového omezení či zákonem stanovené platové poměry soudců.

[13] V současném případě je pak zejména významná vázanost soudce při rozhodování pouze zákonem a mezinárodní smlouvou, která je součástí právního řádu. Soudce tedy nemůže přijímat žádné pokyny ze strany složek výkonné či zákonodárné moci a i kdyby takové pokyny obdržel, není jimi vázán. Toto pravidlo garantuje právě nezávislost rozhodování soudců.

[14] Z výše uvedeného tedy plyne, že obava žalobkyně ohledně nezávislosti soudců není důvodná. Ad absurdum by totiž na základě takové konstrukce, jakou žalobkyně předložila, bylo nutno vyloučit z rozhodování v její věci všechny soudce pouze z toho titulu, že jsou součástí justice, kterou administrativně spravuje Ministerstvo spravedlnosti.

[15] Zcela nedůvodnou a bezpředmětnou se jeví i námitka, že Městský soud v Praze a odbor odškodňování Ministerstva spravedlnosti sídlí ve stejné budově. Na samotné rozhodování soudců Městského soudu tato skutečnost nemůže mít z výše uvedených důvodů vliv.

[16] Námitky žalobkyně navíc zůstaly čistě v obecné rovině. Žalobkyně žádným způsobem nepředestřela, proč se domnívá, že by rozhodování konkrétních soudců v její věci mohlo být jakkoliv ovlivněno.

[17] Lze tedy uzavřít, že námitka žalobkyně neobsahuje žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., a ani z vyjádření shora jmenovaných soudců neplyne nic, co by mohlo založit pochybnost o jejich nepodjatosti; tyto skutečnosti nevyplynuly ani ze soudního spisu.

[18] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že vznesenou námitku podjatosti soudců Městského soudu v Praze JUDr. Evy Pechové, Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera neshledal důvodnou.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. listopadu 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu